

نگرش اومانستی منشأ گرایش به سمت تجربه دینی است

منشأ گرایش فیلسوفان دین به سوی تجربه دینی نگرش اومانستی است؛ یعنی همه چیز را بر محور انسان تفسیر کردن و به عبارتی آسمان را به زمین آوردن و یا زمینی کردن همه امور، از جمله وحی.

منشأ گرایش فیلسوفان دین به سوی تجربه دینی نگرش اومانستی است؛ یعنی همه چیز را بر محور انسان تفسیر کردن و به عبارتی آسمان را به زمین آوردن و یا زمینی کردن همه امور، از جمله وحی.

حجت‌الاسلام و المسلمین محسن غروی‌ان؛ مدرس حوزه علمیه قم و عضو هیئت علمی مدرسه عالی امام خمینی(ره)، در گفت‌وگو با سرویس اندیشه خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، در مورد تاریخچه شکل‌گیری تجربه دینی در غرب، گفت: آنچه بنده از مطالعات در این زمینه بدست آورده‌ام این است که منشأ گرایش عالمان و فیلسوفان دین به سوی تجربه دینی و محوریت داشتن آن در دینداری، نگرش اومانستی است.

وی تأکید کرد: نگرش اومانستی یعنی همه چیز را بر محور انسان تفسیر کردن و به عبارتی آسمان را به زمین آوردن و یا زمینی کردن همه امور، از جمله وحی و آنچه در کتب دینی به نام اشراق از عالم غیب داریم.

غروی‌ان خاطرنشان کرد: نظریه‌پردازان این ایده سعی کردند که همه چیز را تفسیر زمینی و انسانی کنند و این ایده به اینجا منتهی شد که وحی را هم به تجربه شخصی و درونی بازگردانند و آن نوع احساس و حالی که يك انسان در خودش پیدامی‌کند، تفسیر وحی دانسته شد.

مؤلف «؛ در مورد تأثیرگذاری تجربه‌گرایی بر روند شکل‌گیری تجربه‌دینی اظهار کرد: سیر تجربه‌گرایی در قرن 18 در روند شکل‌گیری مبانی تجربه‌دینی تأثیر داشته است، چرا که اومانیسم خودش ریشه آمپریسم و پوزیتیویسم است؛ یعنی ریشه گرایش به تجربه به‌عنوان نهایی‌ترین معیار حقیقت، در فلسفه آمپریستی (تجربه‌گرایی) و پوزیتیویسم مطرح است.

این مدرس فلسفه اسلامی افزود: گرایش پوزیتیویستی، حقیقت را محدود به تجربه حسی می‌کند و وقتی خواستند برخی از امور نامحسوس را تفسیر کنند، يك قدم، جلوتر رفتند و گفتند تجربه درونی. و در حقیقت آن گرایش شدید به تجربه‌گرایی، حس‌گرایی و مساوی دانستن حقیقت با عالم محسوس در این‌جا هم، تأثیر خودش را گذاشت و وحی را هم به عنوان يك امر نامحسوس انکار کردند.

مؤلف «؛ آموزش منطق» تبعات تجربه‌گرایی را انکار ماوراءالطبیعه دانست و خاطرنشان کرد: از آسیب‌های دیگر دیدگاه پوزیتیویستی این است که وحی را هم يك امر زمینی تلقی می‌کند و معتقد است چیزی از بالا به انسان داده نمی‌شود و معرفت از بالا به پایین نمی‌آید، بلکه همین انسان است که در دورن خودش يك احساس برتری پیدا می‌کند و آن احساس ارتباط با عالم، وحی نامیده می‌شود و لذا به اصطلاح وحی، تجربه دینی دانسته می‌شود.